Simulata īnocētia ñ eſt inocētia · ſimulata equitas non eſt eq̄tas ſꝫ duplicatū peccatum in q̄ eſt iniquitas ⁊ ſimulatio.

C. IIII.

Domini q̄d iuſtum. Boni qui imꝑant · ſeruiūt: q: nō cupiditate dn̄andi īperāt · ſꝫ officio cōſulēdi ⁊ bn̄ficia ꝓuidēdi.

Oſtium. Id eſt · os meū faciat apertuꝫ quod ad hoc datū eſt vt inde prodeat ꝟbū. Apertum eſt · quando multa ⁊ magna dicit.

In ſapientia. Caute cōuerſandū inter perfidos ne ſcandalizentur: ne fiat eis occaſio blaſphemādi · ⁊ īcitentur ad ꝑſequēdū.

Tempus redi. i. opoꝛtunitatē ꝑdicādi eis aliquibus modis pꝛeparantes.

Ut cognoſ. q. cir. ⁊c. Magis cauet qui ſe videt cognoſci · qꝫ q̄ ſe videt ignoꝛari.

Uel accepiſtis. Qꝛ rediȷ̄t ad me · ⁊ ideo ſi venerit.

Domini quod
ſ pro ſeruitio † ſ per naturam · vt homines reputetis.
iuſtum eſt † ⁊ equum ſer-
† ſ ⁊ talia exigite · qualia vultis a vobis exigi
uis preſtate · ‡ ſcientes quoniam et
† ſ non impotētem ‡ ſ Singillatim diuerſos monui · cōmuniter autē nunc omnes.
vos dn̄m habetis † in celo ‡ Orati
† ſ Etiā in nocte · vel nō pigri ‡ ſ orōe ſ manētes
oni inſtate · † vigilantes in ‡ ea i gra
ſ de preteritis ſ inſtate dico
tiarum actione. Orantes ſimul et
pro nobis: vt deus aperiat hoſtiū
† ſ ad exponēdū illud quod eſt ſecretum de chriſto. i. natiuitatem · ⁊ cetera
ſermonis · ad † loquendum myſteri
ſ quia chriſti ſecreta expono
um chriſti. Propter quod etiā vin
† ſ Ita ad loquēdū · vt manifeſtē apte qđ abſcōditū eſt infidelibus · ita conſtāter ⁊ diſcrete · vt opoꝛtet me loqui · quia apoſtolus ſum.
ctus ſuꝫ · † vt manifeſtem illud · ita
ſ quā habetis.
vt opoꝛtet me loqui. In ſapientia
ſ ꝑficite ſ vos etiā ipſi † ſ illuminandos ‡ ſ extra eccleſiam
ambulate † ad eos ‡ qui foꝛis ſūt: tē
ſ nō impediētes ſ habito tempoꝛe
pus redimentes. Sermo veſter
ſ vt gratus ſit auditoꝛib⁹ ſ vel in gratia predicāda · non in lege † ſ ſapientie
in gratia † ſale ſemper ſit conditus ·
ſ ita ſ q: aliter idiothe · aliter litterato · et alijs perſonis
vt ſciatis quomodo opoꝛteat vos
† ſ tribulatōnes que vndiqꝫ: vel que non vſqꝫ ad animaꝫ pertingunt
vnicuiqꝫ reſpondere. † Que circa
† ſ ideo non fuit opus ſcribi.
me ſunt omnia † vobis nota faciet
ſ ꝑ hūc creditur miſiſſe epiſtolam † ſ in fide
tychicus chariſſimus † frater · et fi-
† ſ in predicatōne ‡ ſ in aduerſis ‡ ſ propter dominum. ſ Et hoc
delis † miniſter ‡ ⁊ conſeruus ‡ i do
† ſ ad ſimile aliquid
mino: quem miſi ad vos in † hoc ip
† ſ Scilicet ‡ ſ cauete ergo
ſum · † vt ‡ cognoſcat que circa vos
ſ contra mala mundi.
ſunt · ⁊ conſoletur coꝛda veſtra cuꝫ
oneſimo chariſſimo ⁊ fideli fratre ·
ſ tychicus ⁊ oneſimus
qui eſt ex vobis: qui omnia que
ſ vel ent.
hic agunt nota faciet vobis. Salu
ſ. i. particeps ⁊ ſocius laboꝛum meoꝛum
tat vos ariſtarch⁹ ꝯcaptiu⁹ me⁹: ⁊
† ſ marco vel barnaba
marc⁹ ꝯſobrin⁹ barnabe · † de quo
ſ quod diſceſſiſſet · ⁊ ideo ne reciperetis · ſed ſi modo veneri† ſ iſta
accepiſtis † mandata. Si venerit
ad vos excipite illum. Et iheſus
ſ ſalutat vos † ſ iſti idem mecuꝫ aſſerunt de gratia.
qui dicitur iuſtus · † qui ſunt ex cir
ſ de iudeis ſ modo
cunciſione. Hi ſoli ſunt adiutoꝛes
ſ predicando † ſ poſito in tribulatione ſ vicem meam ſupplendo
mei in regno dei: qui † michi fuerūt
ſolatio. Salutat vos epafras qui

ſ non legis
ex vobis eſt ſeruus chriſti iheſu ·
ſemper ſollicitus pro vobis in oꝛa
ſ quib⁹ pro vobis oꝛat vt perſeueretis. † ſ vt nihil adiūgatis preter ea que de⁹ vult
tionibus · vt ſtetis perfecti ⁊ † pleni
ſ ſollicitus eſt.
in omni voluntate dei. Teſtimoni
um eni perhibeo illi · q̄ habet mul
ſ non ſolum oꝛando · ſed ⁊ alijs modis · eſtote ergo pro vobis ſolliciti
tum laboꝛem pro vobis · ⁊ pro his
qui ſunt laodicie · ⁊ qui hierapoli ·
ſ euāgeliſta
Salutat vos lucas medicus cha
riſſimus: et demas. Salutate fra-
† ſ ſpecialiter · que predicatoꝛes recipit.
tres qui ſunt laodicie · ⁊ † nymphā
⁊ que in domo eius eſt eccleſiam.
Et cum lecta fuerit apud vos epi-
ſtola: facite vt ⁊ in laodicenſiuꝫ ec
† ſ quam ego eis miſi · vel quam ipſi michi · ‡ vt videatis hic eſſe reſponſum queſtionibus illis
cleſia legatur. Et ea † que laodicen
ſium eſt vobis legatur. Et dicite ar
ſ eſto ſollicitus
chippo. Uide miſterium quod ac
ſ in his que ſunt domini
cepiſti in domino · vt illud ipleas.
ſ vt ſciatis epiſtolam a me miſſam
Salutatio mea manu pauli. Me
† ſ qua cauſa patiar · quia ſolam fidem predico · vel vt ſimiliter patiantur: vel pro eo oꝛent · vel neceſſaria miniſtrent · vel prebeant ſe tales · pro quibus non egre ferat pati.
moꝛes † eſtote vinculoꝛum meoꝛū
Gratia domini noſtri iheſu chriſti
vobiſcum. AMEN.

Epiſtola ad coloſſenſes finit
Argumentum in pꝛimam ad theſſalonicenſes incipit.

Theſſalonicē
ſes ſunt macedones.
Hi in chriſto iheſu ac
cepto verbo veritatis: perſtiterunt
in fide · etiam in perſecutione ciuiū
ſuoꝛum. Preterea nec receperunt
falſos apoſtolos · nec ea que a fal-
ſis apoſtolis dicebantur. Hos col
laudat apoſtolus · ſcribens eis
ab athenis per tychicū ⁊ oneſimū
acolithum.

Argumentum in pꝛimam ad theſſalonicenſes explicit.

C. I.

Facite vt et in loadi. ⁊c. Ambr. Ex hoc loco intelligim⁹ q̄ generales ſunt inſtructiones apl̄i · ⁊ ad oīm hoīm profectū ſcripte ſūt ep̄le.

Et dicite archippo. Ambr. Prepoſitū eoꝝ ꝑ eos cōmonet vt qui regēdā eccleſiā eoꝝ accepit: ſit ſollicitus de eis. Plebis cā ſcribitur ep̄la · ⁊ iō nō ad rectoꝛem deſtinat̄.

Ut illud ipleas. Ut ſicut ꝑ inobedientia iſtoꝝ ceſſauit · ꝑ correctōe actigat̄.

Memores eſtote ⁊c. Anq̄ ſalutationē ponat · pꝛemittit exhortationem dicens. Memoꝛes ⁊c.

Theſſalonicēſes ſunt macedones. Qui facile ab apoſtolo cōuerſi · nec ꝑ tribulatōes · nec ꝑ pſeudo potuerūt moueri. Erāt tamē aliqui ocioſi ⁊ curioſi · aliq̄ min⁹ de reſurrectōe ſentientes · nimis tenē d̄ moꝛte amicoꝛum dolētes · aliqui etiaꝫ foꝛnicatores. Hos ḡ coꝛrigit · ⁊ ꝑfectos monet non cedere adūſis · vel pſeudo apl̄is ⁊ vt alios coꝛrigāt. Scripſit autem ab athenis.

Intētio apl̄i ē prauos ⁊ icoꝛrectos corrigere · ⁊ bonos ad ꝑſeuerātiam alioꝝ ⁊ correctōnem cohoꝛtari.

Siluan⁹ ꝛ thimothe⁹. Nominibus illoꝝ preſcribitur ſalutatio. ꝟ ſenſus ꝛ ꝟbatio huius epiſtole ſolius apoſtoli ſunt.

Theſſalonicenſium. Theſſalonica metropolis eſt macedonie

Gratia vobis ꝛ par. De more ſuo ſalutationem pmittit. qua pmiſſa de bonis eoꝝ gratias agit commemorans non ſolum fideꝫ ꝛ opera. ſed etiam conuerſiõis modum ꝛ malorum ſuſtinentiã ꝛ vt ad perſeuerãdum magis eos prouocꝫ. de ſuis quoqꝫ laboribus. ꝛ euãgelij veritate ꝛ prudenti inter eos ↄuerſatione ꝛ quãto affectu eos deſideret videre ĩterſerit. deinde prauos vt a luxuria ꝛ ocio ꝛ curioſitate contineant obſecrat. ꝛ mortuos reſurrecturos confirmat circa finem moralis eſt inſtructõ.

Spei. Exiſtẽtis Ante deũ Inde ita certi: ac ſi iaꝫ videatis ꝛ ita eos animat. Vel ante deum. quia ei bene placet. non ad aſpectus hominum.

Et ſpiritu ſancto. Quia per me recepiſtis dona ſpiritus non parce. ſed in plenitudine

Quales fuer. prop. vos. Per ꝟ etiã ꝙ nos paſſi ſum⁹ in exemplꝫ vobis: patet ꝙ deus vos dilexit ꝛ elegit.

Imitatores noſtri ꝛ dñi. Probra enim ꝛ iniurias a ciuibus ſuis tolerarunt fiducia futurorum. Unde emuli dicũtur apoſtolorum ꝛ ipſius domini. quia ꝛ dominus eadem a iudeis paſſ⁹ eſt ꝛ apoſtoli dominũ ſequentes perſecutiones paſſi ſunt gaudentes. quia digni habiti ſunt pro nomine domini contumelias pati.

Seruire deo vi. et ve. A deo conuerſi. vt ſeruiatis. Ita pure: vt conuenit viuo ꝛ vero. qui in veritate eſt de⁹ ꝛ viuit eternaliter. Et in hac ſeruitute expectetis. ꝛ nõ aliud deſideretis dari vobis qꝫ videre ipſum ꝟm diuinitatem. quam mali non videbunt. Unde dicit ſcriptura. Tollatur impius. ne videat filiꝫ dei.

PAulus ꝛ ſiluanus ꝛ thimotheus eccleſie theſſalonicenſium in deo patre ꝛ domino iheſu chriſto: Gratia vobis et par.

coadiutores in illis inſtruẽdis qui ꝛ in profectu eoꝫ pariter gaudebant. — congregate — ꝙ eſt eccleſia: eſt in deo operante. — filio eius — Expoſitum ne exponas actum ne agas. — Confirmat bonos primum de profectu illoꝝ gratias agens. — Quia bona ſunt que in vobis ſunt: ꝛ adeo a quo omnia bona

Gratias agimus deo ſemper pro omnibus vobis. memoriam veſtri facientes in orationibus noſtris ſine intermiſſione. memores operis fidei veſtre ꝛ laboris. charitatis. ꝛ ſuſtinẽtie ſpei domini noſtri iheſu chriſti ante deum ꝛ patrem noſtrum. Scientes fratres dilecti a deo electionem veſtram: quia euangelium noſtrum non fuit ad vos in ſermone tantũ. ſed in virtute ꝛ ſpiritu ſancto. et in plenitudie multa: ſicut ſcitis quales fuerimus in vobis propter vos. Et vos imitatores noſtri facti eſtis ꝛ domini: excipientes verbum in tribulatione multa. cum gaudio ſpiritusſancti: ita vt facti ſitis forma omnibus credentibus in macedonia ꝛ in achaia. A vobis enim diffamatus eſt ſermo domini. non ſolum in macedonia ꝛ in achaia: ſed in omnem locum fides veſtra que eſt ad deuꝫ profecta eſt ita vt non ſit nobis neceſſe quicquam loqui. Ipſi enim de vobis annunciant. qualem introitum habuerimus ad vos. ꝛ quomodo cõuerſi eſtis ad deum a ſimulacris. ſeruire deo viuo ꝛ vero: ꝛ expectare filium eius de celis quem ſuſcitauit ex mortuis iheſum qui eripuit nos ab ira ventura

vt perſtetis — habitis — certarum horarum — inde grãs. — confeſſionis — opus proprium fidei eſt confeſſio — pro ſe ꝛ proximis. — in deum ꝛ proximum — contra mala — quaꝫ facit ſpecies glorie — Spes non fruſtratur. quia eſt domini. qui poteſt ꝛ vult implere — de his agimus deo gratias. quia ſcimus ꝙ dilexit ꝛ elegit ſola gratia — ꝙ electi eſtis — per hoc ſcimus. — oſtenſione verboꝝ — miraculorum — vt in nullo videantur minores eccleſijs iudeoꝝ — ita iſtud diuinum ſcimus ꝙ eſtis a deo electi ſicut vos iſtud viſibile. — afflicti — inter vos — pro ſalute veſtra — nos paſſi ſumus vobis in exemplum — qui ſuſtinuit crucem — vos. — tribulatio non fecit dimittere — mea ſcilicet ꝛ veſtra — quod fecit ſpiritusſanctus. — qui exemplo veſtro non timent cõfiteri — forma omnibus — Id eſt. ab exemplo patientie veſtre hoc proceſſit. ꝙ alij verbum dei predicãt aperte. — adiacentem. — Non ſolum ſermo. ſed perfectio fidei. que eſt ad deum tantum. vt eſt in martiribus. — ad alios incitandos — de vobis vel nobis — omnes alij — ad commendationem veſtre fidei — qꝫ afflicti fuimus. — qꝫ vehemẽter — tamẽ — ad veritatem a ſimulatione ad vnum a multis. — venturum — filium — pater — Saluatorem — per hoc factum ſaluatorem ſuorum — Quia in baptiſmate dimittit peccata ꝛ in futuro liberabit ꝛ a pena eterna

C. II.

IAm ipſi ſcitis fratres introitum noſtrum ad vos: quia non inanis fuit. Sꝫ añ paſſi mlta. ꝛ ↄtumelijs affecti. ſicut ſcitis in philippis: fiduciam habuimus in deo noſtro loqui ad vos euangelium dei in multa ſollicitudine. Exhortatio enim noſtra nõ de errore neqꝫ de immundicia. neqꝫ in dolo: ſed ſicut probati ſumus a deo vt crederetur nobis euangelium. ita loquimur. Non quaſi hominibus placentes. ſed deo qui probat corda noſtra. Neqꝫ enim aliquando fuimus in ſermone adulationis ſicut ſcitis. Neqꝫ in occaſione auaricie deus teſtis eſt. nec querentes ab hominibus gloriam. neqꝫ a vobis

ideo dico qualem introitum. et eius qualitatem non expono. naꝫ ipſi. — facilis. — ſic ꝛ vos facite — habuimus fiduciam in deo — predicatio qua hortamur. — ſed de veritate. — Sicut carnales obſeruantie poſt chriſtum. vel vſus mulierum. ꝛ aliorum que quidam predicabãt — fraude aſtucia ypochriſi — ita vere et pura intentione ſicut probati et electi a deo. ad hoc vt crederetur. — quaſi fidelibus. — nec ſpeciem placentis habemus. — vt ſibi non hominibus placeamus. — probata facit. — non querimus placere hominibus — per quod alij placent hominibus. — non in dolo. — nec auariciam. nec gloriam. — Sed a deo tantum

C. II.

Quia non inanis. Hoc de illo ſcitis. quia nõ fuit in proſperitate ſeculari q̃ inanis. ſed in multa ſollicitudie pro aduerſis ꝛ propterea habuim⁹ fiduciam non in nobis qui fragiles. ſed in domino. Nos dico ante qꝫ ad vos veniremus paſſi in philippis. Ecce anteqꝫ venirem⁹ ad vos ꝛ poſt etiam paſſi vt non liceret confidere in nobis. ꝛ ita eẽt labor noſter inanis.

Uel non fuit ĩanis .i. propter nulla mala ceſſaui loqui. ꝟ licꝫ añ paſſi. ꝛ apud vos ſolliciti. non extimuimus. ſed habuimus fiduciam ĩ deo loqui vobis Per hec de ſe relata. ꝛ per illorum bene cepta: monet permanere in patientia.

In philippis. Amb. Preſſura quã hic cõmemorat paſſus ẽ propter ſpirituꝫ phitonem quem a puella eiecerat.

Exhortatio ei noſtra. Hic contra pſeudo aplos videtur incipere. cõmemorans de euangelij veritate. deinde de ſua int eos prudenti ↄuerſatõne.

In dolo. Etiaꝫ veritas eſt in dolo. qñ non pro amore veritatis. ꝛ vtilitate auditorum pdicat. ſed vt gloria vel aliud lucruꝫ acquiratur.

Sed deo. Placeamus. Aug⁹. in lib. ſen. proſ. Nõ niſi ipſe operetur in nobis vitare nequimus. Quas enĩ vires nocẽdi habeat huãne glorie amor non ſentit niſi q̃ ei bellum indixerit. quia ſi cuiqꝫ facile eſt laudeꝫ non cupere dum negatur. Difficile eſt tamẽ ea non delectari cum offertur.

Neqꝫ enim aliqñ ꝛc. Aug⁹. In hoc tangit pſeudo apoſtolos qui ſe poti⁹ qꝫ dei doctrinam commẽdari volebant. Apl's aũt q̃ gl'iaꝫ nõ ad pñs ꝟ in futuro querebat ſe humilẽ faciebat. vt dei pdicatio exaltaret.

In occaſione. Nõ dico ĩ auaricia. ꝟ nec feci vel dixi in q̃ eẽt occaſio auaricie. Inde ẽ de⁹ teſtis. q̃ nouit cor. Hoc eĩ ñ ita ptꝫ.

Teſtis eſt deus. Aug. Ita ne ꝟo q̃ſquis es praui cordis. vl' puerſi

Si dicas per deũ: iuras. ſi dicis teſtis ẽ deus: non iuras? Quid eſt ꝑ deum niſi teſtis ẽ deus. Quid eſt teſtis eſt deꝰ niſi per deum? Quid aũt ẽ iurare. niſi ius deo reddere. qñ per deum iuras. Ius ſaluti tuę reddere. qñ per ſalutez tuã iuras. Ius filijs tuis reddete. quando per filios tuoſ iuras? Quid aũt debemꝰ deo. ſaluti noſtrę. filijs noſtris. niſi ius charitatis. veritatis. ⁊ ñ falſitatis? Maxime per deum cũ ſit. ipſa eſt vera iuratio.

¶ Poſſemus oneri eſſe ⁊c. In tantũ grauat pſeudo cauſam. vt ſe abnuere dicat. cum liceret illi ſubſidia reqrere ad comprimẽduz illos. quibꝰ nec facultas erat nec pudoꝛ poſcẽdi. Apliçę autez poteſtatis debitum vocat onus ꝓpter pſeudo apſoſ. qui illud indebite vſurpãtes importune a plebibus erigebant.

¶ Suos. Auguſt. Quia alienos quãdoqꝫ nutrit mulier ꝓ mercede nõ ex amore. proprios vero ex dilectõe.

¶ Vocauit. Vocatõne quę eſt ſcdm propoſitum.

¶ Ideo. Quia voſ vocauit gratias agimus. Vocauit dico. quia hoc inde apparz quia vos cito ⁊ firmitꝰ recepiſtis.

¶ Auditus dei. Quod audiuimus a deo. vel in quo auditꝰ deus.

¶ Sicut eſt verbum dei. Tanta cũ deuotõne receperunt verbum. vt probarent ſe intellexiſſe dei eẽ doctrinam.

¶ Vos enim imita. ⁊c. Vltra dixit cõtra pſeudo. Iam ne ꝓ ſua vel apſorum tribulatione moueãtur.

ſ quamuis ſ quod non pſeudo.
neqꝫ ab alijs. cum poſſemus one
ſ vt nobis miniſtraretis
ri vobis eſſe. vt chꝛiſti apoſtoli:
ſ nil hoꝛuz querimus ſ in hoc notatur laboꝛ et humiliatio ſ humiles ſ ad omnes
ſed facti ſumus paruuli i medio
ſ Et hoc pro bono ſ ita ſollicite ſ in hoc dilectio eſt. non pro mercede
veſtrum: tanqꝫ ſi nutrix foueat
ſ non alienos. ſ Ita ⁊ nos non requiſiuimus ex laboꝛe niſi veſtram ſalutem. ſ in toto laboꝛe ſ non veſtra.
filios ſuos: ita deſiderãtes vos
cupide volebamus tradere vobis
ſ pro aſſertione euangelij
non ſolum euangeliuz dei. ſed etiam animas noſtras: Quoniam
ſ pro vobis
ſ fidem dei recipiẽdo. bene vos nobis applicãdo
chariſſimi nobis facti eſtis. Memores
ſ facti ſumus paruuli ⁊ vt nutrix. Memoꝛes ei.
enim eſtis fratres laboꝛis
ſ eſt eni ⁊ laboꝛ ſine fatigatione.
noſtri ⁊ fatigationis. Nocte ac die
ſ manibus noſtris ſ vt repelleret pſeudo
operantes. ne quem veſtrum grauaremus: pꝛędicauimꝰ vobis euãgelium dei.
ſ ita ante. ſicut poſt conuerſionem. vt eos informaret.
Vos teſtes eſtis ⁊ deus qꝫ ſancte ⁊ iuſte ⁊ ſine quęrela vobis qui credidiſtis affuimus
ſ ad nos ſ ad proximũ. faciẽdo debita ſ nõ faciendo indebita.
ſ quando ad huc erant educãdi
ſ ita ⁊ hoc ſcitis ſicut ⁊ hoc aliud
ſicut ſcitis qualiter vnumquenqꝫ
tanto affectu
veſtrum tanquam pater filios ſuos depꝛęcantes vos ⁊ conſolãtes
Si quis de peccato. vel alio deſolatus erat
ſ vel ſub teſtimonio ſanctoꝛum adiurauimus.
ſ proficiendo.
teſtificati ſumus: vt ambularetis
ſ ſequentes in operibus voluntatem eius ſ qð debetis ſ cum eſſetis auerſi. ſ vt eſſetis de regno. quos hic regeret. ⁊ poſt in gloꝛia coꝛonaret
digne deo qͥ vocauit vos in ſuũ regnum ⁊ gloꝛiã. Ideo ⁊ nos gratias agimus deo ſine intermiſſione.
ſ non ſolum vos
ſ qꝛ hoc fecit deus.
quoniaz cum accepiſſetis a nobis ꝟbũ auditꝰ dei accepiſtis illð
ſ Solo auditu ſ de deo.
ſ Quaſi a ſapientibus eſſet.
ñ vt verbũ hominum: ſed ſicut eſt verbuz dei qui operatur in vobis
ſ deus ſ quotidie opera bona.
ſ venturi per fidem in ipſum ſ Et qꝛ in vobis operatur. effectus indicat.
qui credidiſtis in ipſum. Vos eñ
imitatoꝛes facti eſtis fratres eccleſiarum dei quę ſunt i iudęa in chꝛiſto ihesu. quia eadem paſſi eſtis et vos a contribulibus veſtris. ſicut
ſ in inſtitutione ipſius chꝛiſti ſ in hoc imitatoꝛes
ſ qui i iudea ſ iudei ſ adeo aſperi fuerunt. Quaſi tam aſperos vos ſuſtinere debetis.
⁊ ipſi a iudęis qui ⁊ dñm occiderunt iheſum. ⁊ pꝛophetas ⁊ nos ꝑ
ſ apoſtolos chꝛiſti.

ſ in quo putant ſe placere deo. quod non eſt.
ſecuti ſunt. ⁊ deo non placent. et
ſ ſaluti omnium.
omnibus hominibus aduerſãtur
pꝛohibentes nos gentibus loqui
ſ ideo hoc faciunt ſ conſummet. vt qui in ſoꝛdibus eſt. ſ. a.
vt ſalue fiant: vt impleant peccata ſua ſemꝑ. Peruenit enim ira
ſ vt excecentur ſ vel peccatum: vel pena tempoꝛalis ſ vindicta
ſ oppꝛimẽs ſ Et hoc vſqꝫ ſ penã eternam. vel in fine reliquie ſalue erunt ſ vos
dei ſuper illos vſqꝫ in finez. Nos
multa paſſi. ſ cauſa veſtra non noſtra
autez fratres deſolati a vobis ad
ſ anteqꝫ ſciremus conſtantiam ſ remoti ſ Sermone ſ preſentia coꝛpoꝛis ſ dilectiõis affectu
tempus oꝛe. conſpectu. non coꝛde. abundantius feſtinauimus faciem veſtram videre cuz multo deſiderio. Quoniamquidem voluimus venire ad vos. ego quidem
ſ qꝫ ſi nihil pateremini ſ ideo ſtate.
ſ pꝛopter maioꝛem inſtructionem. i. conpatiẽdo vobis ſ in quo mala nobis fierẽt. ſ vel magno
ſ exhoꝛtandi vos ſ feſtinauimus
ſ omnes
ſ qui plus alijs curo ſ ideo
paulus ⁊ ſemel ⁊ iterum: ſed impedíuit nos ſathanas. Quę eſt eni
magis cauete ſ qui ſaluti aduerſatur. ſ ideo volui venire. vel ideo impediuit nos ſath.
ſ hic ſ quod commune omniũ bonoꝝ
noſtra ſpes aut gaudium aut coꝛona gloꝛię? Nonne vos ante dominum noſtrum iheſum chꝛiſtum
ſ quod victoꝛum ſ Si ſteteritis in beneplacito dei. vel vos qui eſtis ante dominum bene confirmati.
ſ coꝛona vtiqꝫ quando deus venerit. ſ tunc vere. quia ⁊ modo apud eccleſias
eſtis in aduentu eius? Vos eni
ſ apud nos
eſtis gloꝛia noſtra ⁊ gaudium.

¶ C. III.

ſ Quia eſtis gloꝛia noſtra. vel quia deſolati pro nobis ſ qꝛ pondus erat dum neſcirem de conſtantia.

PRopter quod non ſuſtinentes amplius placuit nobis remanere athenis ſolis. et
ſ mihi ⁊ ſiluano ſ vel ſoꝛs
miſimus tymotheum fratrem noſtrum ⁊ miniſtrum dei i euangeliũ
ſ predicandũ
ſ vt in quibus eratis bonis ſtaretis ſ addẽdo ſi quid deerat.
chꝛiſti. ad confirmandos vos et
ſ defendenda.
exhoꝛtandos pꝛo fide veſtra: vt
ſ veſtrum ſ ab integritate ſ tranſitoꝛijs
nemo moueatur in tribulationibꝰ
ſ nec debetis moueri. quia ad hoc deſtinati ſ in ferendis tribulationibus. vel in tribulationibus ſumus poſiti. i. ſtabiles.
iſtis. Ipſi enim ſcitis. qꝛ in hoc
ſ a deo ſ in hoc poſiti
poſiti ſumus. Nam ⁊ cuz eſſemus
ſ Si preſciuimus. et non fugimus. et vos patimini qui hoc ſcitis.
apud vos. pꝛedicebamus vobis paſſuros nos tribulationes.

¶ Vt impleant. Haymo. Quadraginta ãnos poſt paſſionẽ dedit deus iudęis ad pęnitentiaz. Illis trãſactis cũ nollẽt credere ꝯpleta ſunt peccata eorum. Vñ dñs. Implete menſuram pr̃m vroꝝ. Vñ hęc dixit apoſtolus: ſtabat hieꝛm. necdum erant cõpleta peccata. ſ cõpleta ſũt venientibus romanis Vñ ſubdit. Peruenit ira dei. Ira eſt aduentus romanoꝝ. quę ira durat eis captiuis vſqꝫ in finem ſcli. Vel ꝑuenit quę durabit i finem. qꝛ hęc tpalis pęna ꝑueit. ſeqtur etna.

¶ Peruenit. Ideo ſꝑ implent peccata. qꝛ ira dei peruenit. vt excecentur.

¶ Vel vſqꝫ in finem. Quia in fine ſeculi ꝯuertentur iudei.

¶ Ore aſpectu ⁊c. Os ⁊ aſpectꝰ ceſſant. qꝛ alloqui non poſſuz ſ coꝛ ⁊ ſollicitudo nõ quieſcit.

¶ Sed impediuit. Qꝛ deus ipediri permiſit. ad maioꝛẽ coꝛonã iſtoꝛum eſt. qꝛ ſteterũt eo abſente.

¶ Aut coꝛona gloꝛię ⁊c. Si mõ gloꝛia Quid apud veruz in dicez?

¶ Nonne vos ⁊c. Ambꝛo. Manifeſtuz eſt eni. qꝛ perfectio diſcipuloꝛum gaudiuz ⁊ coꝛona eſt magiſtroꝝ. Hi enim ſũt qui laboꝛes fructuum ſuoꝛum edituri ſunt. Fructus eni magiſtri eſt obedientia diſcipuli cuiꝰ bona conuerſatio dat coꝛonã magiſtro.

¶ C. III.

¶ Ad cõfirmandos. Propter hip ſe xire deſiderauerat

ſ partim † ſ quia ⁊ nos paſſi ſumus · ne pro nobis terreamini · non ſoluȝ propter alia que ſuperius dixi
ſicut ⁊ factum eſt ⁊ ſcitis. † Propte
† ſ neſcire quid ageretur apud vos.
rea ⁊ ego † amplius non ſuſtinens
ſ tymotheum creatum ab apoſtolo epiſcopum
miſi ad cognoſcendaȝ fideȝ veſtrā
ſ hoc de infirmis timēdum. † ſ deceperit ¦ ſ dyabolus ſ cuius officium eſt temptare.
ne forte † temptauerit vos ¦ is qui
ſ ne ſ q̄d̄q̄d huc uſq; feciſtis.
temptat: ⁊ inanis fiat labor veſter
ſ miſi ad cognoſcendum fidem veſtram.
Nunc autem veniente thimotheo
ad nos a vobis · ⁊ annunciāte no-
ſ i aduerſis. † ſ q nec pro veſtris · nec pro noſtris tribulationibus moti eſtis a fide ⁊ charitate
bis fidem ⁊ † charitatem veſtram ·
ſ q pro tribulationibus non viluimus.
et quia memoriam noſtri habe-
ſ vobis vtilem ſ vos
tis bonam · ſemper deſiderantes
† ſ pro exemplo · vel vt de vobis gratularemur.
¦ ſ deſideramus videre.
nos † videre: ſicut nos ¦ quoq; vos
ſ prius deſolati ſ pro
ideo conſolati ſumus fratres in vo
ſ penuria.
bis in omni neceſſitate ⁊ tribulati
† ſ quam audiuimus firmam · vel per veſtram fidem iuro
one noſtra · † per fidem veſtrā: quo
ſ conſolati † ſ in hac miſeria ¦ ſ quaſi in celo eſſemus ¦ ſ recti ⁊ firmi
niam † nunc ¦ viuimus ſi vos ¦ ſtatiſ
ſ in fide domini † ſ conſolati ſumus · nam adeo q non dignas grates agere poſſumus · ⁊ hoc eſt.
in domino. † Quam enim gratia-
rum actionem poſſumus deo retri
ſ pro tanto beneficio ſ nos poſiti.
buere pro vobis in omni gaudio
ſ quod non cito tranſit † ſ ſtantes ¦. ſ i beneplacito dei.
quo gaudemus propter † vos ¦ ante
dominum deum noſtruȝ · nocte ac
ſ q ante · ſ quia modo plus poſſet addere.
die abundantius orantes · vt vide
† ſ que olim non potuimus: quia eratis paru[...].
amus faciem veſtram ⁊ † complea-
mus ea quę deſunt fidei veſtrę:
ſ nos oramus † ſ qui poteſt ¦ ſ qui vult bonum
Ipſe autem † deus ⁊ ¦ pater noſter
ſ per quem omnia facit pater † ſ faciat directam ⁊ ab impedimentis liberam
⁊ dominus iheſus † dirigat viaȝ no
† ſ veniendi ¦ ſ ſiue venerimus · ſiue non.
ſtram † ad vos ¦. Vos autem deus
ſ in numero fidelium ⁊ virtutum
multiplicet · ⁊ abundare faciat cha
ſ vel veritatem ſ inter vos ſ etiam inimicos.
ritatem vr̄aȝ in inuicē · ⁊ in omnes
ſ ita pfecte ſ accepiſtis. ſ abūdam9 i charitate
quemadmodum ⁊ nos in vobis
ſ ad hoc ſ vt ſitis
ad confirmanda corda veſtra ſine
† ſ Id eſt · in beneplacito dei.
quęrela in ſanctitate † ante deum
† ſ poſiti mente in aduentu · vel vſq; in aduentuȝ
⁊ patrem noſtrum · † in aduentu
domini noſtri iheſu chriſti cuȝ om
ſ Sicut faciunt omnes ſancti · vel in aduentu cuȝ ſanctis · cum quibus veniet.
nibus ſanctis eius amen.

C. IIII.

ſ quia abundamus in vobis charitate
De cetero ergo
ſ vt ſcȝ ambuletiſ · ita vt etiā abundetis magis ⁊ creſcatis
frēs rogam9 vos ⁊ obſecram9 i do
ſ ſi eum amatis.
mino iheſu · vt quemadmoduȝ ac
ſ ſcilicet.
cepiſtis a nobis quomodo vos o
ſ in his ſine quibus non eſt ſalus ſ viuere · vite curſum dirigere † ſ in his que conſilio pfectionis adduntur.
porteat ambulare † ⁊ placere deo:
ſ perſeuerando in bono vt abund.
ſic ⁊ ambuletis vt abundetis ma-
† ſ ideo moneo ambulare ⁊ placere · Scitis enim
¦ ſ Id eſt · q honeſta · q vtilia.
gis. † Scitis enim ¦ quę pręcepta
† ſ omnibus oſtēſa ¦ ſ autor ipſe commēdat ea
dederim † vobis ¦ per dominum
† ſ vere bona ¦ ſ Quaſi · qua vult quod vobis pdeſt · non ipſi ·
iheſum. † Hec eſt enim ¦ voluntas
† ſ vt vos ſanctificetis bene operando ¦ ſ quaſi longe remoti
dei † ſanctificatio veſtra · ¦ vt abſti
† ſ qui eſtis chriſti ¦ ſ carnali ⁊ ſpirituali
neatis † vos a ¦ fornicatione · vt ſci-
† ſ Corpus vas anime
at vnuſquiſq; veſtrum ſuum † vas
ſ coercendo † ſ virtutum ſ ne honoretur turpitudine aliqua
poſſidere in † ſanctificatione ⁊ ho-
ſ vt nec ſaltem ſit deſiderium quod eſt paſſio ⁊ leſio anime.
nore: non in paſſione deſiderij · ſi-
ſ quibus ſimiles eē non debetis
cut ⁊ gentes quę ignorant deum.
ſ Ideo etiam hec precepta dedi † ſ violentia.
Et ne quis † ſupergrediatur · neq;
ſ dolo † ſ priuato · vxore · vel quolibet
circumueniat in † negocio fratrem
ſuum: Quoniam vindex eſt do-
† ſ fornicatione · adulterio · deſiderio · vel fraude.
minus de † his omnibus ſicut prę̄
ſ teſtimonio ſcripturarum probauimus † ſ ideo etiam ab his abſtinendum.
dixımus ⁊ teſtificati ſumus. † Nō
enim vocauit nos deus in immun
ſ vt immundicie ſeruiamus † ſ vt ſancte viuam9
† ſ Et quia deus vocauit non in immundicia
dicia · ſed † in ſanctificatōȝ. † Itaq;
ſ que prediximus ſ ſolum
qui hęc ſpernit: non hominez ſper
ſ cuius precepta ſunt
nit ſed deum. Qui etiam dedit ſpi
ſ Contra cuius autoritatem non eſt tutum agi.
ritum ſuum ſanctum in nobis.
ſ de his fuit opus vt ſcriberem vobis
De charitate autem fraternitatis
non neceſſe habemus ſcribere vo-
† ſ nō eſt neceſſe ſcribere · quia ſcitis ipſi ¦ ſ precepto ipſius chriſti · vel per inſpirationem vel per effectum quia ipſe miſertus noſtri ¦ ſ Mandatum do vobis vt diligatis inuicem.
bis. † Ipſi ei vos ¦ a ¦ deo didiciſtiſ
ſ Et quia facitis
vt diligatis inuicem. Et ei facitis
ſ opus dilectionis ſ qui ſunt
illud in omnes fratres · in vniuer-
ſ Quaſi · facitis · ſed tamen.
ſa macedonia. Rogamus vos aūt

C Ideo. Quia hoc annunciauit · non pro eius preſentia.

C Quam enim grarum ⁊c. Nihil ē enim tam dignum qd ſufficere poſſit ad compenſationeȝ acq̄ſite ſalutis gentium.

C Sine querela Ne vos de malis conqueramini · vel ita inocentes · ne quis de vobiſ poſſit cōqueri · ⁊ vt ſitis etiā. In ſanctitate. i. virtutum conſummatione · p hoc exiſtētes ante deū · n̄ ad

---

aſpectus hoim.

C C. IIII.

C De cetero er. Hactenus patientiā perfectiſ in ſua vel illorum tribulatione ſuaſit · nūc minoribus de mūdicia ſuadet exhortans eos ad cōtinētiā

C Rogamus ⁊ obſec. Haymo. Cōſuetudo ē apoſtoli vt verba duplicet vel triplicet vnū habētia intellectum.

C Et placere Ille enī placet deo · q fideȝ rectam quā habet executōe virtutum ⁊ pfecte operationis decorat.

C Vel ſicut ⁊ ambula. vt abund. ma. Et eſt ordo Rogamus · ſubaudi vt ambuletis Quēadmodū acce. Audiēdo ⁊ intelligēdo a nobis . i. a me ⁊ ſiluano.

C Quō opor. v. ambū. ⁊ placere de. ſicut ⁊ ambulatis · Recte conuerſando · Et rogamus.

C Vt abū. ma. hoc non mutatur.

C Vt ſciat vnuſquiſq; ⁊c. Haymo. Ita ab illicitis abſtinete · vt nec licitis abutamini. Sed quiſq; ſuū vas. i. vxorē poſſideat dn̄ando. In ſcificatōe · abſtinendo in feſtis. Honore · non turpiter vtendo.

C Qui eciā ded. ſpir. ſuū. Ad hec pagēda dedit vobis ſpiritum · ne ergo tantuȝ adiutoreȝ ſpernatis q in corpe ſubdito peccatis nō habitat. Vł vobis apoſtol · vt maior eēt autoritas prędicādi · et arguendi.

Operā̄ de. Quaſi difficile eſt dimittere cōſuetudinem. ſ3 cogite vos.

Et operemini man. ⁊c. Opus agendum eſt. non ociandum. quia ⁊ honeſtum eſt. ⁊ quaſi lux ad infideles. ⁊ non deſiderabitis rem alterius. ne dum rogetis. vel tollatis.

Nolumus au. Poſt exhortationem de continentia. ⁊ poſt correctionem a curioſitate mortuos reſurrecturos confirmat. ⁊ per chriſti reſurrectionem ⁊ ſua autoritate.

Ut non contriſtemini. Aug. Neceſſe eſt vt contriſteris ſ3 vbi contriſtaris conſoletur te ſpes. Naz et ideo dormientes eos appellat ſcripturę conſuetudo veraciſſimā. vt cum dormientes audimus. euigilaturos minime deſperemus. Eſt ḡ de mortuiſ qui diligūtur quedā triſticia naturaliſ quodammodo. Mortē quippe horret natura. nec mors hōi accideret niſi ex precedenti culpa. Hinc igitur neceſſe eſt vt triſteſ ſimus. quādo nos morientes deſerunt q̄s amamus. quia ⁊ ſtudiimus eos non īneternū̄ relinq̄re nos māſuros ſed aliquantulum precedere ſecuturoſ. tamē ipſa mors quam natura refugit. cū̄ occupat dilectum. contriſtat in nobis ipſius dilectionis affectum.

ſ in charitate.

fratres vt abundetis magis. ⁊ ope

ſ a curioſitate† ſ dimiſſis alienis. quod vobis vtile eſt in emendatione vite veſtre. ⁊ opus manuum facite. quod adiuuat quietos eſſe. Hoc enim malum ex ocio venit.

ram detis vt quieti ſitis. ⁊† veſtruz

negocium agatis. ⁊ operemini ma

nibus veſtris ſicut precepimuſ vo

bis: ⁊ vt honeſte ābuletis ad eos

qui foris ſunt. ⁊ nullius aliquid

† ſ Non ſolum hoc voluimus vos ſcire. ſed etiaz

deſideretis. † Nolumus autez voſ

† ſ qui quaſi de ſomno integri ſurgent ſ iam ſ id eſt mortuis.

ignorare fratres de† dormientibuſ

† ſ inconſolabiliter de morte amicorum ꝉ ſ infideles.

vt non †contriſtemini ſicut et ꝉ cęte

ſ reſurrectionis† ſ Quaſi. non inconſolabiliter debetis contriſtari.

ri qui ſpem non habent. † Si enim

ſ hoc videtur obeſſe reſurrectioni.

credimus ꝙ iheſus mortuus eſt ⁊

ſ debemus credere ꝙ.

reſurrexit. ita ⁊ deus eos qui dor

† ſ vel in iheſu ꝉ ſ non ſolū ſuſcitabit ꝉ ſ vt ſint cum eo immortales in eadem beatitudine.

mierunt † ꝑ iheſum ꝉ adducet ꝉ cū eo

† ſ hoc deus nos docuit.

Hoc enim vobis dicimus † in ver

bo domini: quia nos qui viuimuſ

ſ omnibus precedentibus ſanctis

qui reſidui ſumus in aduentu do

ſ in reſurrectione

mini. non preueniem⁹ eos qui dor

ſ longo tempore† ſ nam potius mortui reſurgēt primi. quod poterit facere qui dominus eſt.

mierunt. † Quoniam ipſe domin⁹

ſ imperio† ſ Surgite mortui ꝉ ſ vel angelorū.

in iuſſu † ⁊ in voce ꝉ archangeli et

ſ vox erit quaſi tube ſuos excitans† ſ localiter vt de occulto.

in tuba dei deſcēdet † de cęlo: ⁊ mor

ſ qui interim quieſcunt.

tui qui in chriſto ſunt reſurgēt pri

† ſ illi de nobis qui viui erunt. ⁊ reſidui antichriſto.

mi. Deinde † nos qui viuimus qui

† ſ In ipſo raptu erit mors ⁊ reſurrectio ſ ab angelis

relinquimur ſimul † rapiemur cum

Idem. Contriſtamur ergo in noſtrorum mortibus neceſſitate amittendi. ſed cum ſpe recipiēdi. Inde augimur. hinc conſolamur. Inde infirmitas afficit. hinc fides reficit. Inde dolet humana condicio. hinc ſanat diuina promiſſio. Mouere autem poteſt. quomodo deus flebat mortuum. continuo eo iubente victurum. Unde. Fleuit dominus. non mortuum. ſ3 mortem quam peccādo homo contraxit. Si enim peccatum nō preceſſiſſet. ſine dubio mors ſecuta nō fuiſſet. Secuta eſt ḡ mors corporis. quam preceſſit mors animę. preceſſit deſerendo deum. ⁊ mors corporis ſecuta eſt deſerente anima. Hac deſeruit deum volens. Hac coacta eſt deſerere corpus nolēs. Ac ſi illi diceretur. Receſſiſti ab eo quem diligere debuiſti. recede ab eo quem dilexiſti. Quis ei vult mori. prorſuſ nemo. ⁊ ita nemo. vt petro diceretur. Alius te cinget ⁊ ducz q̄ tu non vis. Si nulla eſſet mortis amaritudo. nulla profecto eſſet martirū̄ fortitudo.

Sicut et cęteri ⁊c. Auguſtinus. De pompis exequiarum. Proinde pompa funeris agmina exequiarum ſumptuoſa. diligētia ſepulturę monumentoꝝ opulenta conſtructio. viuorum ſunt qualiacū̄ꝗ ſolatia. non adiutoria mortuorum. Orationibus vero ſanctę eccleſię. ⁊ ſacrificio ſalutari ⁊ elemoſinis quę pro eorum ſpiritibus erogantur. non eſt dubitandum mortuos adiuuari. vt cum eis miſericordius agatur a domino q̄3 eorum peccata meruerunt. Hoc enim a patribus traditum vniuerſa obſeruat eccleſia. vt pro eis qui in communione corporis ⁊ ſanguinis defuncti ſunt. cum ad ipſum ſacrificium loco ſuo commemorentur. oretur. ac pro illis quoꝗ id offerri commemoretur. Cum vero eorū̄ commemorandoꝝ cā̄ opera miſericordię celebrentur. quis eis dubitet ſuffragari pro quibus orōes non inaniter deo erogantur. Non enim ambigendum iſta prodeſſe defunctis. ſed talib⁹ qui ita vixerunt ante mortem vt poſſint hec eis vtilia eſſe poſt mortez. Nā̄ qui ſine fide operante per dilectionez. eiuſꝗ ſacramentis de corporibus exierunt. fruſtra illis a ſuis huius pietatis impenduntur officia. cuius dū̄ hic eſſent pignore caruerunt. non miſericordiam ſibi theſaurizantes. ſed iram. Non ergo mortuis noua merita ꝑparantur. cum pro eis aliquid boni operantur ſui. ſ3 eorum precedentibus conſequentia iſta redduntur. Et ideo iſtam finiens quiſꝗ vitam. niſi quod meruerit in ipſa. non poterit habere poſt ipſam. permittantur itaꝗ pia corda charorum de ſuorum mortibus contriſtari dolore ſanabili. ⁊ conſolabiles lacrimas fundant ꝑdicione mor

tali. quas tamen reprimat fidei gaudium. qua credunt fideles quando moriuntur aliquantulum a nobis abire. ⁊ ad meliora tranſire. Sit pro viuis cura ſepeliendi. ⁊ ſepulcra conſtruendi. q2 hec in ſcripturis ſanctis inter bona opera deputata ſunt. nec ſolum in corporibus patriarcharum ⁊ aliorū̄ ſanctorum. ſ3 etiam in ipſius domini corpore laudati ſunt qui iſta fecerūt. Impleant ergo homines erga ſuos officia poſtremi muneris. ⁊ ſui hūani lenimenta meroris. verum illa quę adiuuant ſpiritus defunctorum. ſc3. oblationes. erogatōnes. multo pro eis obſeruā̄tius abundantiuſꝗ īpendant.

Poterat aūt de⁹ hoc donare credētib⁹ vt nec iſtius experirent corporis mortem. Sz ſi hoc feciſſet. carni q̄dam felicitas adderet minueret aūt fidei fortitudo. Sic enī hoīes mortē iſtam timent. vt nō ob aliud felices dicerent eē chriſtianos. niſi ꝙ mori oīno non poſſent. ac per hoc nemo propter vitā̄ futuram ad chriſti gratiaz feſtinaret. ſ3 propter remouendā̄ mortis moleſtiā̄. ⁊ ſic dlicate quodāmodo crederetur in chriſtū̄. Plus ḡ grē pſtitit fidelibus ſuis. Quid enim magnum eſt videndo non mori eos qui crederēt. credere ſe non moritur. q̄nto maius. quā̄to forti⁹ quā̄to laudabilius ita credere. vt ſe moriturꝝ ſperz. ſine fine victurꝝ. Vn̄ ⁊ chari eius ſuperſtites conſolari quęunt ī triſticia mortis amici

Idem de verbis apoſtoli. Quid enī mirꝝ ſi contriſtaris. vt corp⁹ qđ viuit ex aīa. fit exanimę diſcedēte aīa. qui ambulabat iacet. q̇ loq̄batur tacet clauſi oculi lucē non capiūt. aures nulla voce pateſcūt. oīa mēbroꝝ officia cōquieuerūt. Nō eſt q̇ moueat greſſus ad ābulādū. man⁹ ad oꝑandū. ſenſus ad ꝑcipiēdū. Nōne iſta ē domus quā neſcio. quis īuiſibilis habitator ornabat. diſceſſit qui non videtur. remāſit qđ cum dolore videtur.

Et eos qui dormierunt. Non ſolū eos qui viui inuenientur. ſ3 ⁊ mortuos. de quibus dubitatis.

Qui dormierunt. Chriſtū dicit mortuū. fideles dormientes. vt magis credāt reſurrectōnem. Chriſtū mortuū appellat. vt dū audim⁹ illū mortuū fuiſſe ⁊ reſurrexiſſe. nos q̄3 ſperem⁹ reſurrecturos ꝑ virtutē diuinitatis eius. Electos aūt ideo dicit dormientes. quia nemo tā facile pōt ſocium excitare a ſomno q̄3 facile oēs excitabūtur a ſomno mortis.

Eos qui dormierunt. Et ſi incinerati; adducet. Naz hoc ordine. Qr viui non ꝑuenient eos; et ſi eos magis putatis adducendos cum iheſu. Noſ qui viuim⁹. Se illꝰ vltimis viuis cōnumerat. cū q̇b⁹ erat vnuz corpus. ⁊ quia apoſtoli illis vltimis ſimiles ſunt in paſſionibus. Nos qui viuimus. i. illi de nobis qui viui inuenientur. qui tormētis antichriſti erūt reſidui. vn̄ ſunt digniſſimi. nō preueniēt mortuos. adeo erit feſtinata reſurrectio mortuorum. Nota in his diem iudicij tempore apoſtoli futurum poſſe videri. vnde ⁊ alia ſcribitur epiſtola.

Per iheſum. Semp eūtes. cū ſequēdo venerūt ad ſomnū mortis

Quoniā ipſe. In ꝓpria pſona. Deſcendet. Non humilꝰ vt prius ſ3 iubēs voce. vel ſui ipſi⁹ vꝉ archangeli. vel angeloꝝ q̄ faciet reſurgere mortuos. Quę dr̄ tubę. q2 manifeſta. vel quaſi ad bellū quę erit dei chriſti. vel cui deus dabit efficaciam.

In tuba. Haymo. Tuba erit magna vox āgeloꝝ. Vel ī tuba. quia manifeſte. Vn̄. Uidebit omnis caro ſalutare dei nr̄i. Vel ſicut tuba ī bellis. q2 tūc inimicos debellabit. ⁊ ſic tuba ī feſtis: amicos ad feſtiuitatez eternę glorię inuitabit.

Deinde nos qui viuimus. Ambro. In aduētu domini qui viui fuerit īuenti; obuiā rapientur domino in aera. mortem quaſi ſoporez paſſi.

In ipſo enim raptu mortem ⁊ reſurrectionem habebunt· dumqȝ animā in ipſo raptu exierit a corpore· remanebit corpus terra· ſed tam breue ſpacium tenebit ipſa mors· vt nec cogitari nec perpendi poſſit.
Aug. Queri ſolet· vtrum illi quos viuos inueniet chriſtus nunqȝ omnino morituri ſint· an ipſo temporis puncto quo rapientur obuiā chriſto ad immortalitatem mira celeritate ſint tranſituri. Non enim dicendum ē fieri non poſſe vt per aera in ſublime portentur in illo ſpacio ⁊ moriantur· ⁊ reuiuiſcant· ad hunc autem ſenſum quo eſtimemus illos quos hic viuos inuenturus eſt dominus in ipſo ſpacio ⁊ paſſuros mortē· ⁊ accepturos immortalitatem· apſus vrgere nos videtur vbi dicit: In chriſto omnes viuificabimur. Et alibi: Quod ſeminas nō viuificatur niſi moriatur. Cur autem nobis incredibile videat· illam multitudinem corporū in aere quodammodo ſeminari· atqȝ ibi immortaliter ⁊ incorruptibiliter reuiuiſcere· cū credamus in ictu oculi futuram reſurrectionē ⁊ in membra ſine fine victura tanta facilitate· tantaqȝ ineſtimabili velocitate rediturū antiquiſſimorū cadauerum puluerem. Nec ab illa ſententia illos arbitramur futuros immunes· qua dictum ē. Terra es ⁊ in terram ibis· i· in hoc ibis amiſſa vita quod eras anteqȝ ſumeres vitam. ꝰ eris exanimatuſ· quod eras anteqȝ eſſes animatus.
In nubibus. Quia nubes ſuſcipiēt eos· vt chriſtum in aſceſione ſuſcepit· vnde alius interpres dicit. Baiulis nubibus.
Itaqȝ conſolamini inuicem. Auguſtinus de verbis apoſtoli. Pereat contriſtatio vbi eſt tanta conſolatō· detergatur ex animo luctus fides expellat dolorem. In tanta ſpe non decet eſſe triſte templum dei. Ibi habitat bonus conſolator. Ibi qui non fallit promiſſor. Quid ergo mortuum diu plangimus: inquies quia mors amara eſt· ſed per illam tranſiuit ⁊ dominus. Conſolemur ergo nos. Sed dices· poteſt nō dolere cor humanum defuncto chariſſimo· immo melius cum dolet ſanatur cor humanum· qȝ non dolendo ſit inhumanum. Maria enim dominum querebat· ⁊ mortuum fratrem dolebat.

illis in nubibus obuiam domino
ſ immortales facti
in aera· ⁊ ſic ſemper cum domino
† ſ quia omnes reſurgemus· ⁊ cum chriſto erimꝰ
†† ſ alter alterum de morte amicorum.
erimus. † Itaqȝ conſolamini †† inuicem in verbis iſtis.

C. V.

ſ de reſurrectiōe īdiguiſtis vt ſcriberem vobis.
DE tēporibus autem ⁊ momentis nō
ſ quia nihil aliud ſcriberem niſi quod ſcitis· ſcȝ· clam futurum.
indigetis vt ſcribam vobis. Ipſi
† ſ inquirendo ſcripturas †† ſ non pro tēpore diei ſed quia tunc omnia aperta ſ aduentus
enim † diligenter ſcitis: †† quia dies
ſ ita latenter
domini ſicut fur in nocte ita veniet.
ſ ſicut fur quia incautus †† ſ carnales †† ſ nunc in preſenti ſ eſt
Cum enim †† dixerint †† pax ⁊ ſecuritas·
ſ de futuro. † ſ ſubitanea perditio diei iudicij. ſ ſubitus.
† tunc repentinus eis ſuperueniet interitus:
† ſ ita grauis ⁊ ſubitus.
† ſicut dolor i vtero habētis· ⁊ non effugient.
ſ que tandem euadit: ſed illi non † ſ illis erit improuiſus dies domini ſed vobis non ſ ignorātie
† Vos autē fratres nō eſtis in tenebris:
ſ ita
vt vos dies illa tanquam fur comprehendat.
ſ ad mortem eternam.
Omnes enim vos filij lucis eſtis ⁊ filij † diei.
ſ fidei † ſ virtutum per quas bona operātur †† ſ vel non eſtis †† ſ ne quis putet partim poſſe eſſe diei· partim noctis. † ſ Quia non noctis
†† Nō †† ſumꝰ noctis neqȝ tenebrarum. † Igitur
ſ ꝯmonet ne ſecuri de chriſto negligenter agamꝰ.
† ꝫ carnalibus dediti.
non dormiamus ſicut ⁊ † ceteri: ſed vigilemus ⁊ ſobrij ſimus. Qui enim dormiunt: nocte dormiunt. Et qui
† ſ illi per noctem
ebrij ſunt: nocte ebrij ſunt. † Nos
† ſ virtutibus lucentes †† ſ non ſolum vigilemus ſed.
autem qui † diei ſumus †† ſobrij ſimus·
ſ per hoc ſ ecce facultas
induti loricam fidei ⁊ charitatis· ⁊ galeam † ſpem ſalutis.
† ſ per ſpem veniemus ad ſalutem· non enim poſuit nos deus in ſpe vt habeamus irā· ſed acquiramus ſalutem bene operando.
Quoniam non poſuit nos deus in † irā:
† ſ penam eternam
ſ non enim ocioſis dabitur ſalus. ſ ⁊ hoc
ſed in acquiſitionem ſalutis p dominum noſtrum iheſum chriſtum
ſ Sine quo nec ſpes nec aliud nos iuuaret.
qui mortuus eſt pro nobis: vt ſiue
ſ in carne viuamus † ſ mortui fuerimus †† ſ ad ſimilitudinem eius coniuncti ei
vigilemus ſiue † dormiamus †† ſimul
† ſ quia hec ſpes eſt nobis.
cū illo viuamus. † Propter quod
ſ in hac miſeria † ſ alij alios de morte ſuorū dolentes ſ vos †† ſ neſcientes.
conſolamini † inuicem: ⁊ †† edificate
ſ alius alium vt tamen non minus qȝ modo faciatis † ſ hoc facite omnes· vos autem minores.
alterutrum ſicut ⁊ facitis. † Rogamus autem vos † fratres †† vt noueritis eos qui laborant inter vos et
† ſ Et ſi ſubditi †† ſ oſtendatis vos noſſe.
ſ in regimine veſtri ⁊ doctrina
ſ ordinatione domini.
preſunt vobis in domino et monent † vos †† · vt heatis illos † abūdātius in charitate: † ⁊ propter opus
† ſ vt pares ad recta †† ſ ita nouer tis †† ſ vult vt ex charitate honorent preſbiteros
† ſ Et ſi grauiter increpant· vel pun unt· ſcientes hoc exigere opus eorum pacem habere cum eis
illorum pacem habete cū eis. Rogamꝰ aūt † vos †† fratres· †† corripite
† ſ prelatos †† ſ tamen· †† ſ Augꝰ. A quo qui ceſſat ne perdat quod illi dare ſolebāt mercenarius ē

Ita multi hic bene ſecuri· nihil boni ſe habere tunc inuenient. Propter ꝰ incepit de temporibus: vt moneret eos cauere ſibi· ne ita deprehendantur.
Augꝰ. in epiſtola ad yſic. Non ergo poſt quantum temporis hoc futurum ſit· ſed quomodo futurum ſit opus eſt ſcire vt curent filij lucis eſſe et parato corde vigilare· qui nolūt ab illa hora ſicut a nocturno fure comprehendi. Nam ſi ad cauendum hoc malum· i· ne hora domini tanqȝ fur inueniat imparatum· opus eſt noſſe temporum ſpacia· non diceret apoſtolus non eē opꝰ vt hoc ſcriberet ꝰ potius ſcribendū ꝰ eē potiꝰ iudicaret· nūc aūt nō opus eē illꝰ mōſtrauit· quibus ſufficiebat vt ſcirent imparatis atqȝ dormiētibꝰ horā dn̄i ſicut furē eſſe· atqȝ hoc ſciendo vigilarēt.
Cum enim dixerint. Nā ſicut ī verbis daniel inuenit· regnabit ātixp̄s ⁊ miſtri eiꝰ tribus ānis ⁊ dimidio ⁊ inficient ab illo helyas ⁊ enoch· ſicut ⁊ in apoc. habet. Et tūc erit tal tribulatio qlis aū nō fuit· nec pꝰ erit. Poſtea īterficietur a michahele ⁊ maxima ps ſuoꝝ. Poſt mortē vo ātixpi· xl v. dies cōcedent ad pn̄iā hoīs q̄ titubauerūt in pſecutōne illa. Sꝫ miniſtri antichriſti gaudebūt illis diebꝰ· ducētes vxores· ⁊ ꝯuiuātes dicētes: Licet princeps nr̄ mortuꝰ ſit· mō habēꝰ pacē ⁊ ſecuritatem.
Filii lucis. Fides ē lux q̄ facit diē· i· habitū virtutū· ecōtra tenebre ſūt infidelitas nox habitꝰ vicioꝝ.
Quia non noctis. Igitur non dormiamus· i· in pſentibꝰ torpeamꝰ· ſed vigilet mens attendēs hec caduca· ⁊ ſobrie his vtamur· non quaſi bonis noſtris· ꝰ ad ſuſtentatione datis. Vere nos qui non ſumus noctis non debemuſ dormire nā qui dormit propter noctē dormit· i· vicia ⁊ peccata ſua traxerūt eos ad hoc· vt obliti vite eterne ī iſtis quieſcant· ⁊ qui ebrij ſunt· his immoderate vtendo: ex nocte viciorum hoc habent.
Indu. loric· ⁊c. Sicut lorica munit vitalia ita fides ⁊ charitas nos ꝯtra appetitū terrenoꝝ. Si enī attēdimꝰ qꝫ chriſtꝰ p nobis paſſus ſurrexit ⁊ nobis vitā parauit q̄ ſumꝰ quaſi coherentes hami fidei· ſi ⁊ charitati inſiſtimus· nunqȝ mētes noſtras vincet tēporalis appetitus. Si etiam ſpes eterne ſalutis ad ſuperna tendēs vt galea mentē obuoluit· non ledetur a temporali appetitu.
Vt habeatis illos abundan. ⁊c. Haymo. Neccāria eis miſtrando ⁊ reuerētiā dignitati exhibēdo. Quid enī pdeſt honorē ſine fructu hre ſicut diuitie negligētiā pariūt ſalutis· ita egeſtas dum ſaturari querit a iuſticia declinat. Ideo in alia epiſtola precipit preſbiteros duplici honore eſſe honorandos.
Rogamus autē vos. Haymo. Hic admonet ꝑlatos vt ſbiectoꝝ ī probitatē ⁊ īpatiā patient ferāt· dū in aliq̄ cōtra eos murmurāt.

C. V.

De temporibus. Id eſt· an eſtate· an hyeme· an die· vel nocte. De momentis. Scilicet· qua hora diei vel noctis venturus ſit chriſtus.
Dies domini. Hic dies eſt hominum pro libitu ſuo· ſed tunc erit dies domini.
Sicut fur. Ita improuiſus veniet malis tunc· qꝺ ⁊ ī obitu cuiuſqȝ fit· Sicut fur non dico die ſed nocte: cum latentius venit· ⁊ homines dormiūt tunc omnia ſurripit: vt qui diuitem ſe putabat· euigilans nihil inueniat.

Malum pro malo. Tunc enim malū pro malo redditur ſi corripi endus non corripitur ſ prauā diſſimulatōe negligitur

Semper. Vel generalit° a d oēs ſemper gaudete.

Sine intermiſſione. Id eſt ſemp iuſte viuite ⁊ eterna deſiderate

Aug°. Iuſtus enim nunq̄ deſinit orare niſi deſinat iuſtus eē ſemper orat qui ſemper bene agit. Ipſum enī deſiderium bonū oratio eſt. Et ſi cō tinuum ē deſiderium continua eſt oratio.

Vel In chriſto eſt oſtēſa volūtas dei q2 hec fuerunt in xp̄o in quo nihil do diſpli cuit

Spūm noli ex tiq. Quia volūtas di ē facere hec omīa: vos maiores qui habetis p ſpiritumſanctuȝ do num intelligētię nolite abſcondere quo meri to ⁊ vos perderetis. Vos ſubditi prophe tias illorū nolite ſper nere tn̄ non omnia in diſcrete accipiatis ſed probate i. ratione diſ cutite: ⁊ quod bonum inuenitur tenete.

Spūȝ noli extinq. Id eſt ſicut ſpiritusſā ctus ad horaȝ quid re uelat: nolite prohibe re loqui qđ ſentit. Vl ſpūmſanctum qui da tus eſt nobis nō quā tuȝ in ſe: ſ in nobis ex tinguimus dū peccan do fugamus.

Ab omni ſpe cie mala ⁊c. Solēt enim ſpiritus immūdi fallaciter dicere bona ⁊ inter hec ſubinduce re praua vt per hec q̄ bona ſunt accipiātur ⁊ mala

Ipſe aūt d. p. Ego ita p̄latos ⁊ ſub ditos moneo ipſe aūt deus qui poteſt

Spūs veſter. Ratio ſeruetur integra non conſentiendo car ni Vſq3 in aduen tum domini. Hoc eſt vſq3 ad finem vitę

Et aīa. Id eſt ſenſu alitas integra ſeruien do rationi. Et c. ſ. q. vt nichil agatis eius miſterio: vnde aliquiſ conqueratur. Aliquā do inquinatur anima per cogitationem malam ⁊ ē mundum tamen corpus. Ideo3 ſpm̄ integrū in homine dicit eſſe debere. Si aūt mala vita vel cogitatio intercidat non erit integer ſpūs

Spūs ⁊ aīa et corpus. Auguſtinus. Tria poſuit quibus homo conſtat id eſt ſpiritum animam ⁊ corpus ſcȝ illud quo intelligimus ⁊ illud q̄ viuim° ⁊ illud quo viſibiles ⁊ contrectabiles ſum° que rurſus duo dicū tur quia ſepe anima cum ſpū nominatur.

Vel Spiritus ponitur pro donis ſuis id eſt gratia ſpirituſ que da ta eſt in baptiſmo ſeruetur incorrupta ⁊ integra ne noſtro vicio vel immū ta eſt in baptiſmo ſeruetur incorrupta ⁊ integra ne noſtro vicio vel immū dicia corrumpatur vel fugetur. Nam dum agit homo que odit ſpiritusſā

ſ curioſos: girouagos. ſ contra aduerſa ſ vel de ſperantes pro peccatis.

inquietos · conſolamini puſillani

† ſ vt medici ad ſanandū † ſ in fide † ſ ſi in hoc officio aliquid infertur.

mes. †ſuſcipite †infirmos. †patien

† ſ non ſolum patimini nec bonuȝ pro malo ſub trahatis vt negligatis corripere.

tes eſtote ad omnes. † Videte ne

quis malū pro malo alicui reddat:

ſ in pſperis vel aduerſis ſ vtile ē.

ſed ſemper quod bonum eſt ſecta

† ſ Etiam non credentes † ſ quidquid vobis fiat. ſ non modo patiamini ſed etiam.

mini in inuicem ⁊ †in omnes. †Se

† ſ vnde alibi. In tribulatione gaudentes. † ſ cer tarum horarum. ſ etiā

per †gaudete · ſine †intermiſſiōe ora

p perſequētibus ſ ⁊ de aduerſis ſ deo ſ hec

te: in omnibus gratias agite. Hec

oīa facere † ſ qui hoc docuit per chriſtum † ſ per chriſtum hoc vobis

eſt voluntas †dei † in chriſto iheſu

ſ maioribus ⁊ minoribus

in omnibus vobis. Spiritum no

† ſ vel gratiam celare nolite. ſ malis operib° ex cludere. Si quis dicta prophetarum explanat ⁊ ad edificationem predicat nolite deſpicere † ſ Ec ce quid dixit ſpiritū

lite †extinguere: †prophetias noli

† ſ probanda Certa enim diſcuſſione non egent.

te ſpernere. †Omnia autem proba

† ſ ab omni re que ſpeciem mali pretēdit vt a pra ua expoſitione ſ Si quid ſpeciem mali pretendit ⁊ ſi nō ſit malum nolite precipitanter agere

te quod bonum eſt tenete: †ab om

ni ſpecie mala abſtinete vos. Ipſe

† ſ qui poteſt inquietudinem remouere ſ dator

autem deus †pacis ſanctificet vos

ſ que docuit † ſ de quo alibi. Renouamini ſpiritu mentis veſtre qui ſpiritus eſt mens que ſeruit le gi dei

per omnia: vt integer † ſpiritus ve

† ſ et ſi non ſine peccato in multis enim offendi mus omnes

ſter ⁊ anima ⁊ corpus † ſine quere

la in aduentu domini noſtri iheſu

chriſti ſeruetur. Fidelis eſt qui vo

ſ ad vitam ſ opus gratie perficiet

cauit vos qui ⁊ faciet. Fratres ora

etus recedit ab eo gratia eius penitus vel minuitur.

Fidelis. Oro vt ſanctificet vt ſanctificatos ſeruet nec inde dubitan dū ē: quia ver° ē in promiſſis qui vocauit.

Sine querela ait. Auguſtinus. Non ſine peccato de perfectione iuſti hominis. Aliud eſt eſſe ſine peccato quod de ſolo in hac vita vnige nito dictum eſt. Aliud eſt eſſe ſine querela quod de multis iuſtis etiam in hac vita dici potuit. Quia eſt quidam modus bone vite de quo etiam in iſta conuerſatione in ſta querela eſſe nō poſ ſit. Quis enim iuſte q̄ ritur de homīe qui ne mini malum vult ⁊ q̄ bus poteſt fideliter cō ſulit nec contra cuiuſ q3 iniurias tenet libidi nē vindicādi vt vera citer dicat ſicut ⁊ nos dimittimus debitori bus noſtris ⁊ tamē eo ipſo q hoc dicit ſine peccato ſe non eſſe de clarat In multis n. of fen. o.

ſ ex noſtra parte

te p nobis. Salutate fratres om

† ſ quod eſt ſignum dilectionis † ſ ſalutate ⁊ epi ſtolam oſtendite

nes †i oſculo ſancto †. Adiuro vos

per dominum: vt legatur epiſtola

† ſ in baptiſmo ſanctificatis vel perfectis vt inde proficiant.

hec omnibus †ſanctis fratribus.

Gratia domini noſtri iheſu chri

ſti vobiſcum amen.

Epiſtola ad theſſalonicēſes pri ma finit. Argumentum in ſecunda incipit.

Ad theſſalōicēſes ſecū dam ſcribit epiſtolam apoſtolus ⁊ notum fa cit eis de temporibus nouiſſimis ⁊ de aduerſarij deiecti one. Scribit hanc epiſtolam ab a thenis per tituȝ diaconem ⁊ oneſi num acholithum.

Argumentum finit. Epiſtola pauli ad theſſalonicenſes ſcđa incipit.

C. I.

ſ Iſti tres ſunt quoruȝ no

Paulus ⁊ ſil

mine ſcribitur hec ⁊ prima

uanus ⁊ thimothe

epiſtola ſ ſcribit vel hūt

us eccleſię theſſa

ſ exiſtenti

lonicenſium in deo patre noſtro et

domio iheſu chriſto. Gratia vobiſ

ſ a quo hec non a nobis

⁊ pax a deo patre noſtro ⁊ domi

† ſ quaſi quod tenetis tenete qr bonū de quo ſp debemus gratias ⁊ nunq̄ ſoluere poſſum° vt di gnum eſt.

no iheſu chriſto. † Gratias agere

C. I.

Paulus et ſil. Quia in prima epiſto la quedaȝ dixit de ad uentu domini ⁊ reſur rectione mortuorum nunc aliam ſcribit epi ſtolam in qua ſigt li cet obſcure neq3 enim aperte poteſt de abo litione romani regni ⁊ de antichriſto et de inq̄etudine quorundā

Hanc epiſtolā ſcri bit item apoſtol° theſ salonicenſibus. Orta enim apud eos graui ori tribulatione: item monet eoſ ad patienti am oſtendens iuſtum dei iudicium vt boni gloriam conſequātur mali penam. Scribit etiam non inſtare diē domini ſicut occaſiōe prioris epiſtolę vide batur. Cuȝ enim prio rem epiſtolam legēdo perueniſſent ad illum locum vbi dicit apo ſtolus. Mortui in ad uentu ei° reſurgent pri mi. Deīde nos qui vi uimus qui reſidui ſu mus ſimul rapiemur cū ill' ⁊c. pturbati ſunt nimiumq3 pterriti pu tantes vicinum diem dn̄i ne dānarēt eo q tarde ad fidē veniētes īperfecti eēnt. Ideo3 ſ aperto ſcripſit eis non īminere diē iudicij ſuo tpe ne aplus in ſ mētit° p oīa reprobaret vel ne dyabol° ſ expectantib° aliqua fraude illuderet. Corrigit etiam aſperius inquietos

Et eſt intētio apli bonos ⁊ q̄etos ad patiaȝ monere ⁊ inq̄etos corrigere ⁊ q̄ obſcure ī precedēti epl'a dixerat hic aliquatenus apire.

Prīo ſalutat. deīde grās agit de boīs eoꝝ poſtea monet ad patiam et pſtātiā. Iñ aſſerit q aduētū xp̄i antixp̄ſ pueniet ⁊ aliq̄ aduēt° antixp̄i ſig licet obſcura denūciat agēs de abolitōe romani regni ⁊ interfectōe antixp̄i Circa finē vero vt curioſos corripiāt obſecrat.

Gratias agere ⁊c. Hic grās agit deo de bonis eorum ne forte de